

Vásár és konferencia

Már 1934-ben rendeztek tudományos konferenciákat a Szegedi Ipari Vásár ideje alatt (például a magyar egyetemek és főiskolák professzorai, ipartestületek, kereskedelmi szervezetek, a vidéki újságírók szervezete). Ez a kezdeményezés később elhalványult, majd 1968-ban, az I. Ipari-tudományos konferenciával kapcsolatban es sorok szerzője a Délmagyarországban (1968. júl. 27.) többek között ezeket írta: „A konferencia nem fejezte be munkáját, mert az ott elhangzott kérdéseket az MTESZ és tagyesületei tovább viszik. Ez így jó, mert a tagyesületek szakmai felkészültsége nagy segítséget nyújthat a vállalatoknak abban, hogy megnövekedett hatáskörüket megfelelő tartalommal töltsék meg. A rendező szervek úgy határoztak, hogy a konferenciát a jövőben a Szegedi Ipari Vásár és Kiállítás ideje alatt minden évben megrendezik... Valóban így történt, a következő években ez a konferencia a vásár állandó társrendezvényévé vált.

Az idei, a XV. Ipari-tudományos konferencia július 24—25-én, a Technika Házban kétnapos nagyrendezvény keretében a gazdaságirányítás korszerűsítésének kérdésével foglalkozik. A nyitó-plenáris előadást *Trethony Ferenc*, az MTESZ társelnöke, a Veszprémi Vegyipari Egyetem Vállalatgazdasági és Szervezési Intézetének igazgatója, tartja, majd neves ipar- és gazdaságpolitikai szakemberek tartanak előadásokat, korreferátumokat a gazdaságirányítás tervezéséről, szervezéséről, szabályozásáról, ellenőrzéséről. A résztvevők megtekintik az ipari vásárt, baráti találkozókon és vitafórumon vesznek részt.

Az MTESZ és társrendezői: a Magyar Kereskedelmi Kamara Dél-alföldi Bizottsága, valamint a Szegedi Ipari Vásár és Kiállítás Igazgatója.

Az idei konferencia programjából jól kicsendül az a törekvés, hogy a gazdaságpolitika szolgálata elsősor-

ban a termelés és az irányítás műszaki-tudományos munkásainak feladata a közgazdaság irányítóival együtt.

Mivel a politika és a műszaki-tudományos haladás egymásra utaltak, a gazdaságirányítás és a műszaki haladás nem választhatók el egymástól. Semmi sem kevésbé műszaki kérdés, mint a műszaki haladás okai és következményei. A haladás előtt is ott van az ember a maga szokásaival, életmódjával, cselekvési ritmusával, és a haladás után újra csak itt az ember a maga életszínvonalával, kultúrájával és életminőségével. Tehát az egész nagy folyamat az ember egységéből, az emberből adódik. Már az 1938. évi konferencia, a műszaki fejlesztés és intenzifikálás gondolatkörét boncolgatva e feladatkör felhívta figyelmünket, és azóta is ennek jegyében szerveztük (szervezzük) e nagy rendezvényünket.

Bátyai Jenő
az MTESZ
megyei szervezetének
társelnöke

Zsaroló zsaruk

Szines, szinkronizált francia film. Írta és rendezte: Claude Zidi. Fényképezte: Jean-Jacques Tarbes. Zene: Francis Lai. Főbb szereplők: Philippe Noiret, Thierry Lhermitte, Regine, Grace de Capitani, Claude Brosset.

Edzett, öreg, cserzett recehártyájú moziba járók teljesen egybehangozóan esküsznek arra: képtelenek megjelölni az időpontot, amióta a nyugati rendőrségek tagjainak lelkét így-úgy boncolgató filmek vászonra kerülnek. Fenti öreg mozgókép-rókák, zavaros, régi rossz felvevőgépeket és kivénhedt hollywoodi színészeket föl-vonultató álmaikból felköltve is azonnal vágják a film-típusok főbb jellemzőit. Sorolják az Alain Delon-féle Zsaru-darabokat, a politikai krimi műfajával ötvözött, moralizáló szándékú (s ennek megvalósulásával riasztó) ópuszokat, a rendőrségi belső üzelmeket harcosan leleplező alkotásokat, és így tovább. Két alapjellemző mindenestre hangsúlyozandó: e filmek többségét nagy előszeretettel franciák követik el, s e (lát-szólag) gazdag választékban túltengő mértékben figyelhető meg a mindenkor zsarut sajnáltató vagy megdicsőítő, szimpatikusnak éppenséggel nem mondható készítői attitűd. Mindez többnyire komoran és nehézkesen, akár egy porosz gránátos, aki rádásul fontoskodó, mint egy magyar vidéki tudósfeleség.

Claude Zidi, a közkedvelt, ugyanakkor jellegzetes francia filmvígjáték-típus vezérendezője hál istennek, zsaruügyekben is ugyanazt az üdítő franciás könnyedséget alkalmazza, mint egyéb, különben tökéletesen habkönyvű műveiben. E tulajdonság üdvös jelenléte most úgy 60 százalékban kifejezetten kellemesen üdév teszi a Zsaroló zsaruk című, legalább olykor élvezhető humorral, és főként egy egészen pompás színészi alakítással rendelkező friss, nyári mozijátlatot. A főszereplő Philippe Noiret, úgy is, mint René felügyelő teljesítménye itt a szakmailag elsősorban és igazán értékelhető tényező: ez az idős, testes, bajszos-öszes pasas egyrészt oly nagybáncsán franciás, hogy abban hiba egy szem sem lehet, másrészt oly tündérien „adja” a szuperdörzsölt párizsi kültekli zsarut, hogy még teljesen felültenül is szívünkbe fogadható. Merthogy alakja,

ha nem is súlyos, de élő, ha (fölvállaltan) kommerszfiguránál fikarcnyival sem több — legalább tényleg szórazható, eredeti és így erőteljes.

Ami különben a zsarumatika e legújabb film-beli megjelenését formailag illeti, itt aztán tanulnivaló akad bőven. Nemcsak az újonnan érkező, kezdetben elragadóan balfácán, utóbb természetesen tökéletesen átnevelt ifjú kollégának, de mondjuk a budapesti — istenments, nem rendőrségnek — „menő” al-vagy félvállagnak. A trükköknek, a kéz kezét mos örökbecsű elvénél imponáló változatossága, az alkalmazási lehetőségek szédítő variációs soro-

zata, azt hiszem, még mifelénk is tud újdonsággal szolgálni. Pedig tudjuk, korrupcióban az európai ranglistán egyáltalában nem állunk rosszul. A nagy fantáziára, rendkívüli ötletességre valló megoldásokban, régóta ismerjük az elvet, a fejlett Nyugattól ugyebár, át kell vennünk mindazt, ami átvehető. Nosza... Rendőrlélekügyben sajna, semmi-féle mintával nem szolgálhatok. René úr aranyos csibész, ifjú társa reménytelen tehetség — jöhet a következő hasonló művésce, vele a jelszó — hadd rimeljen, már elnézést! —, középpontban a rendőrlélek, én meg éppen ettől félek...

D. L.

Nem dől le a bástya

Épül a pécsi alagút

A pécsi Kálvária-domb alatt alagutat építenek a bányászati közlekedés zsúfoltságának enyhítésére. A munka befejező szakaszához érkezett.

Az alagút építőinek egy váratlan műemlékvédelmi feladattal is meg kellett birkóznuk. Az építkezés fölött ugyanis a középkori városfal egyik félköríves bástyája megdőlt, és leomlással fenyegetett. A bástyát acélsodronyokkal és gerendák-

kal összefogva, bányászati biztosítási módszerekkel és korszerű dúcölési eljárással mentették meg a romlásától. A laza alapokat úgy erősítették meg, hogy a fal tövében tíz méter mély, arasznyi átmérőjű lyukakat fúrtak a földbe, s az azokba leengedett acélcöveket betonral töltötték meg. A vasbeton cölöpsor mögött a bányákban alkalmazott biztosítással állították meg a talaj mozgását.

Hétfőtől

Dzsessztábor Tatabányán

Magyar és külföldi dzsessztáborok hallgatóinak szerveznek Tatabányán oktatási dzsessztáborot, július 28-tól augusztus 9-ig. Mintegy 100 hallgatót fogadnak. A szocialista országokból, főképpen az NDK-ból és Csehszlovákiából jelentkeztek, de lesz ausztrál, osztrák és NSZK-beli résztvevő is. Finnországból zenekar érkezik. A tábor művészeti vezetője *Gonda János*, tanárai többek között *J. Richard Dunscomb* és *Lakatos Dezső* az Amerikai Egyesült Államokból, *Jasper van't Hof* Hollandiából, *Babos Gyula*, *Köszegi Imre*, *Pege Aladár*, *Szakcsi Lakatos Béla*, *Tomsits Rudolf*.

Az immár negyedik alka-

lommaal megrendezendő nemzetközi dzsessztábor déli-elttjei improvizációval és hangszeres oktatással telnek. Délutánként improvizációra és kis zenei gyakorlatokra kerül sor. Este különböző programokat, bemutatókat tartanak. Érdekesnek ígérkezik *Gyémánt László* és *Urban György* festészeti improvizációja — zenére. Augusztus 2-án a Népházban a Magyar Rádió debreceni dzsesszversenyének döntősei lépnek fel. Koncertet ad az NSZK-beli dorsteni zeneiskola. Augusztus 7-én és 8-án rendezik meg a zérokonzertet a Népházban. Esténként *J. Richard Dunscomb* vezetésével tartanak közös zenekari foglalkozásokat.

Sorsjegy mozgássérültek javára

Szeptember 16-án — a tervezett időpontnál két hónappal később — sorsolják a mozgássérültek javára kibocsátott sorsjegyeket. A Mozgássérültek Budapesti Egyesülete azért halasztotta el a sorshúzást, hogy mind az egymillió sorsjegyet eladhas-sák, és az így befolyó tízmillió forinttal is elősegítsék a mozgássérültek országos rehabilitációs, szabadidő- és sportközpontjának létesítését.

A sorsjegyek az egyesület székhelyén — 1136. Budapest, Hegedűs Gyula utca 43. szám alatt — kaphatók. Szocialista brigádok, társadalmi szervezetek és közösségek segítenek az értékesítésben. A Széchenyi nevet viselő mintegy 200 szocialista brigád kezdeményezte négy évvel ezelőtt a mozgássérültek központjának építését. A felhívásukhoz csatlakozott szocialista brigádok, munkaközösségek kommunista szombatjai, kulturális rendezvényeik bevételeit — jelentős összegeket — ajánlották fel erre a célra. Az épület tervrajzát már elkészítették.

A sorsolást a Sportfogadási és Lottó Igazgatóságon tartják. A nyeremények értéke egymillió forint. Ezek közt van Dácia személygépkocsi és színes televízió is.

Az iskolaszerekről

Az általános iskolát az új tanévben megkezdő diákok zökkenőmentesen munkáját segíti, ha a legszükségesebb iskolaszereket már a tanév kezdete előtt beszerzik számukra. A Művelődési Minisztérium — a kereskedelemmel és a pedagógusokkal egyeztetve — összeállította azt a jegyzéket, amely a legalapvetőbb eszközöket tartalmazza.

Egy csomag írólap, 2 db 21—16 számjelű és 2—2 db 14—16, illetve 17—16 számjelű füzet, technikai egységcsomag, színes (hálós, pontrácsos) papírkészlet, betűtartó és sín, 2—2 db grafitceruza és postairon, 6 db-os színesceruza- és vízfesték-készlet, 1 tubus fehér tempera, 1 doboz számolókorong, 1 köteg számolópálca, 1 db papírcéni, 1 db 32 centiméteres vonalzó, 2 db dobókocsa, 1 db 1/8-os rajztábla, 10 db rajzlap, 1—1 db 4-es és 10-es ecset, 6—8 db zsírkrétá, 1 tubus ragasztó, 10 db hurkapálca, fél kiló gyurma vagy agyag.

A töltő- vagy golyóstoll megvásárlásához célszerű megvárni a gyerekek tanítójának javaslatát.

Magyar egészségügyi dolgozók afrikai országokban

Csaknem 500 magyar egészségügyi dolgozó: orvos, gyógyszerész, ápolónő, aszisztens, technikus vesz részt afrikai és közel-keleti országok lakosságának egészségügyi ellátásában. Az Egészségügyi Minisztériumban tájékoztatták az MTI munkatársát arról, hogy Algériában — ahol több mint két évtizede teljesítenek szolgálatot magyar orvosok — jelenleg Bécharban 75-en dolgoznak, a legkülönbözőbb szakterületeket reprezentálva. Líbiában tíz éve váltják egymást folyamatosan a magyar szakemberek.

Napjainkban 171-en a Tajura-i kórházban, 122-en Tripoliban, az 5-ös számú Poliklinikán, 25-en pedig a Zuari Egészségügyi Intézményben tevékenykednek. A Jemeni Arab Köztársaságban az Al-Thawra kórház sebészeti és egyéb műtéti feladatait végzik szakembereink. De gyógyítanak orvosaink — ugyancsak néhányan — Nigeriában, Tanzániában, Etiópiában, Mozambikban és Angolában is.

Ezeknek az országoknak a többségével hazánk műsza-

ki-tudományos együttműködési megállapodásban rögzítette: milyen képzettségű szakembert és hányat foglalkoztatnak. A jelentkezők közül azok kaphatnak megbízást, akiknek megvan a szükséges szakképzettségük és idegennyelv-tudásuk valamint legalább 5 éves szakmai gyakorlattal rendelkeznek. Kiküldetésük általában 2—5 évig tart. A magyar szakemberek együtt dolgoznak a helyi kollégáikkal és a más országokbeli külföldi szakemberekkel. Elsősorban a gyógyító-megelőző munkában vesznek részt, eközben átadják tapasztalataikat a fogadó országok egészségügyi dolgozóinak.

A helyi egészségügyi hatóságok elégedettek szakembereink tevékenységével. Időnként alkalom adódik arra is, hogy vezető magyar szakemberek előadásaikkal, műtétek bemutatásával hozzájáruljanak a távoli országok szakembereinek továbbképzéséhez. Ugyanakkor mód van arra is, hogy ezeknek az országoknak az orvosai és szakdolgozói Magyarországon szerezzék meg szakképzettségüket.

Kiállítási napló

Jelek Makóról

A makói művésztelepnek immár harmas idősámitása létezik. A 20-as években *Rudnay Gyula és tanítványai* a Maros menti tájat és az itt élő embereket igyekeztek megörökíteni és zászlajukra tűzték, hogy elősegítik a művészet közönségkapcsolatainak erősítését, az izléskultúra fejlesztését. Az Esperit-ház dokumentumai között több fénykép és műemlékeztet ezekre az időkre, mindenképp *Barcsay Jenő* és *Vén Emil* makói tartózkodására. Hosszú évtizedek teltek el, míg 1971-ben döntés született arról, hogy ezeken a nemes hagyományokon *fölvújtsák az alkotótelepet*. A házigazda szerepét a helyi művészek vállalták (azóta egyetlen helyi művész sem kap meghívást!). Festőművészek, rajzpedagógusok, tehetséges amatőrök találtak években kereszttul, mígnem 1976-ban *grafikai profillal, más szelvényben újalakult a telep*.

Az akkori dokumentumok bizonyítják, hogy célja alig változott, mindenképp a *vizuális kultúra kiszélesítése, művészet és közönség kapcsolatának erősítésére* helyezték a fő hangsúlyt.

A mostani kiállítási meghívó a makói művésztelep fennállásának *tizedik évfordulóját* ünneplő tárlatra szól. Úgy tűnik tehát, a mai alkotók nem vállalták föl a telep hagyományait, számukra egyetlen idősámitás létezik. A makói múzeum-ban remek anyagot soraköztettek fel. Látleletét a kortárs hazai grafikusművészet új törekvéseinek, kísérletezőszándékának, progresszív vonulatának. A lapok között valóban azt érezheti a látogató, hogy a *grafika korunk műfaja*, hisz frissen képes válaszolni világunk felgyorsult eseményeire, ugyanakkor a sokszorosítási technikák tökéletességével (a régi, mozi-jegyeket előállító nyomdagépek ellenére is!) demokratizálják az alkotói gondolatot. Nemcsak a különböző technikai megoldásokat (egyedi rajz, tollrajz, fotó, ofszet, szitanyomat) szemlélhetjük, de a kifejezőmódok, gondolati vibrálások, érzelmi amplitúdók

sokféleségét is. Mert ez a fajta grafika jóval túlmutat a látványon, a felszín alatti mélyrétegekig, és bonyolult, emberi kapcsolatok tetten éresét tüzi ki célul. Nehéz stílus kategóriákba gyömöszölni a műveket, hisz legtöbbje igényes *komplex eleményt dokumentál, komplex módon*. A gyökerek azonban így is föllelhetők. *Bak Imre* munkájában például a szikár geometria, *Lux Antal* firka-falain, a gesztus, *Rácmolnár Sándor* lapjain a kép-gerények élménye, *Szabados Árpád* munkáján a gyermekrajzok világa és az expresszív indulat, *Kocsis Imre* szitáin a valóság és az absztrakció ütközése, *Pásztor Gábor* gyűrődő-hullámzó litográfiaiban a groteszk látásmód, *Szweirkiewicz Róbert* kollázsain tér-és időzónák kapcsolatai, *Veszely Ferenc* alkotásain a mai azonosság-tudat lehetséges megnyilvánulásai.

Kétségtelen tény, hogy a magyar grafika színe-java találkozik nyaranta Makón. Egy kételemű azonban hadd adjak hangot. Számmomra úgy tűnik, *nyílik az izlésolló*, egyre kevesebben képesek földolgozni a grafikusművészek üzeneteit. A túlságosan egyedi módon kódolt információk demokratizálása nem minden esetben hatásos. Az évenként megjelenő mappá — bár szándéka tisztességes, népművelői attitűdje becsültes, de ismeretbővítési funkciója megkérdőjelezhető — azok számára, akiknek nincs „vőkészülék”, jó, ha csak élettelen dokumentum, s nem ragadtat summás és igaztalan ítéletekre. Ennek a grafikai nyelvnek még igen kevés beszélője van. Maguk a művészek is alakítják, formálják — szinte laboratóriumi kísérletek stádiumában létezik. Egy kis alkotóközösség, néhány művész beszél, valamennyien sajátos „tájnyelven”. S hiába, ha nem a köz nyelven szólnak, nem érti a köz, hogy érték emelnek szót. Megoldás? Recept nincs, hisz a művészetnek önfejlődése is van, a közönség viszont önmagától alig-alig vállalkozik még kis lépésekre is...

Tandi Lajos